

Διάλεξη 21: Τοπολογική Ταξινόμηση

Στην ενότητα αυτή θα μελετηθούν τα εξής επιμέρους θέματα:

Ολοκλήρωση Αλγορίθμων Διάσχισης Γράφων (Από Διάλεξη 19)

Τοπολογική Ταξινόμηση

Εφαρμογές, Παραδείγματα, Αλγόριθμοι

Διδάσκων: Δημήτρης Ζεϊναλιπούρ

Τοπολογική Ταξινόμηση (Topological Sort)

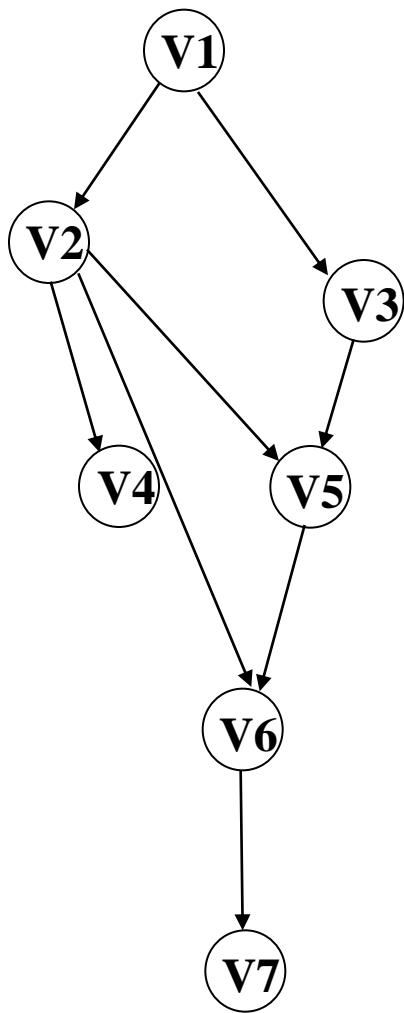

- Δίνεται ένα **σύνολο εργασιών** και θέλουμε να ορίσουμε τη **σειρά με την οποία πρέπει να εκτελέσει** τις εργασίες ένας επεξεργαστής, δεδομένης της **ύπαρξης περιορισμών** ως προς την προτεραιότητά τους.
- Κάθε εργασία έχει ένα σύνολο προαπαιτούμενων εργασιών, δηλαδή δεν μπορεί να εκτελεσθεί προτού συμπληρωθεί κάθε μια από τις προαπαιτούμενες.
- Μπορούμε να παραστήσουμε το πρόβλημα ως έναν κατευθυνόμενο γράφο:
  - Οι **κορυφές** του γράφου αντιστοιχούν σε κάθε μια από τις εργασίες, και
  - η ύπαρξη **ακμής** από την κορυφή **A** στην κορυφή **B** δηλώνει ότι η εργασία A πρέπει να εκτελεστεί πριν από τη B.

- Τοπολογική ταξινόμηση του γράφου είναι μια **σειρά των κορυφών** του, $v_1, \dots, v_n$, ώστε αν (v_i, v_j) είναι ακμή του γράφου τότε i εκτελείται πριν το j (δηλαδή $i < j$).

Παράδειγμα Τοπολογικών Ταξινομήσεων

Τοπολογικές Ταξινομήσεις του γράφου:

V1, V2, V4, V3, V5, V6, V7

V1, V2, V3, V5, V6, V7, V4

V1, V3, V2, V5, V6, V4, V7

...

Αλγόριθμος για Τοπολογική Ταξινόμηση

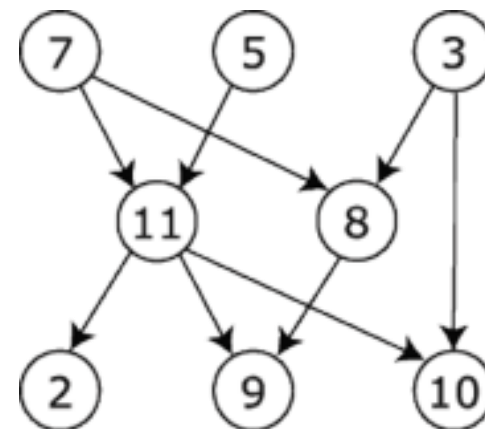
- **Βαθμός εισόδου (in-degree):** ενός κόμβου είναι ο αριθμός των ακμών που καταλήγουν στον κόμβο. (Στο πρόβλημα μας, ο αριθμός των προαπαιτούμενων εργασιών)
- Για κάθε κορυφή u έστω $I[u]$ ο βαθμός εισόδου (αριθμός γονέων) της u .

ΑΛΓΟΡΙΘΜΟΣ

Επαναλαμβάνουμε τα εξής βήματα:

1. διαλέγουμε κορυφή A με $I[A]=0$,
2. τυπώνουμε την A ,
3. για όλες τις κορυφές B , όπου υπάρχει η ακμή (A,B) μειώνουμε την τιμή $I[B]$ κατά 1.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (Υπάρχουν αρκετές τοπολογικές ταξινομήσεις)

- 7,5,3,11,8,2,9,10
- 7,5,11,2,3,10,8,9
- 3,7,8,5,11,10,9,2

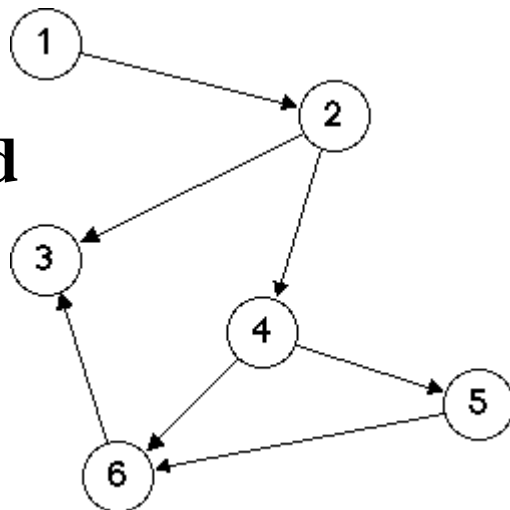
• ..... ΕΠΛ 035 – Δομές Δεδομένων και Αλγόριθμοι για Ηλ. Μηχ. και Μηχ. Υπολ.

Κατευθυνόμενοι Μη-Κυκλικοί Γράφοι

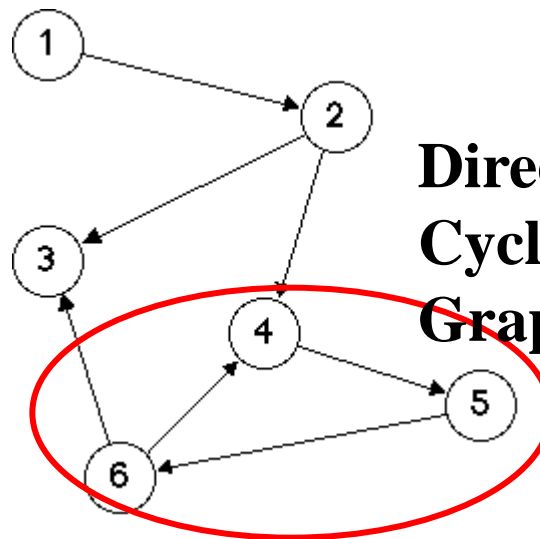

- Ωστόσο η τοπολογική ταξινόμηση δουλεύει μόνο για μια ειδική κλάση γράφων η οποία ονομάζεται **DAGs**
- **DAG: Directed Acyclic Graphs (Κατευθυνόμενοι Μη-Κυκλικοί Γράφοι):** Ένας γράφος στο οποίο κανένα μονοπάτι δεν ξεκινά και τελειώνει στον ίδιο κόμβο.

**Directed
Acyclic
Graph**

**Directed
Cyclic
Graph**

- Το γεγονός ότι δουλεύει μόνο για DAGs είναι αναμενόμενο διότι αν υπήρχαν κυκλικά μονοπάτια τότε δεν θα υπήρχε κάποια σειρά (ordering) μεταξύ των στοιχείων (αφού δεν θα ξέραμε ποια είναι η αρχή)

(Ψευδό)-Υλοποίηση 1


```
topSort1( graph G ){
```

```
    // αρχικοποίηση πίνακα μεγέθους |V|
```

```
    int I[|V|] = {};
```

```
    // μέτρηση in-degree για κάθε κόμβο
```

```
    for each vertex u
```

```
        for each edge (u,v)
```

```
            I[v]++;
```

```
    // προσπέλαση του γράφου
```

```
    for (i=1; i <= |V|; i++){
```

```
        v = FindVertexOfIndegree0;
```

```
        if (v == NULL) { // δεν υπάρχει κόμβος με in-degree=0
```

```
            Error("Graph has a cycle");
```

```
            return;
```

```
        }
```

```
        print v; // εκτύπωση κόμβου
```

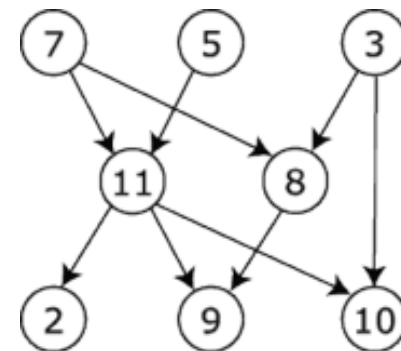
```
        for each edge (v,w) // μείωση in-degree
```

```
            I[w]--; // για κάθε παιδί
```

```
    }
```

Χρόνος Εκτέλεσης:

$O(|V|^2 + E)$

$O(|V| + |E|)$

$O(|V|)$

$O(|V|^2 + |E|)$

$O(|E|)$

(Ψευδό)-Υλοποίηση 2 (Με Χρήση Ουράς)


```
topologicalSort( graph G ){  
    Queue Q; // ορισμός βοηθητικής ουράς  
  
    // αρχικοποίηση πίνακα μεγέθους |V|  
    int I[|V|] = {};  
  
    // μέτρηση indegree για κάθε κόμβο  
    for each vertex u  
        for each edge (u,v)  
            I[v]++;  
  
    // τοποθέτησε κάθε στοιχείο με indegree=0 σε μια ουρά  
    for each vertex u  
        if (I[u]==0) Enqueue(u, Q);  
  
    while (! IsEmpty(Q)){  
        u = Dequeue(Q);  
        output u; number_of_outputs++;  
        for each (u,v) {  
            I[v]--;  
            if (I[v]==0) Enqueue (v, Q);  
        }  
    }  
  
    // Εάν δεν εκτυπώθηκαν όλοι οι κόμβοι τότε είχε κύκλο ο γράφος γιατί  
    // κάποιοι κόμβοι δεν πήραν ποτέ indegree = 0;  
    if (number_of_outputs != |V|)  
        Error("Graph has a cycle");  
}
```

Χρόνος Εκτέλεσης:

$$\Theta(|V| + |E|)$$

